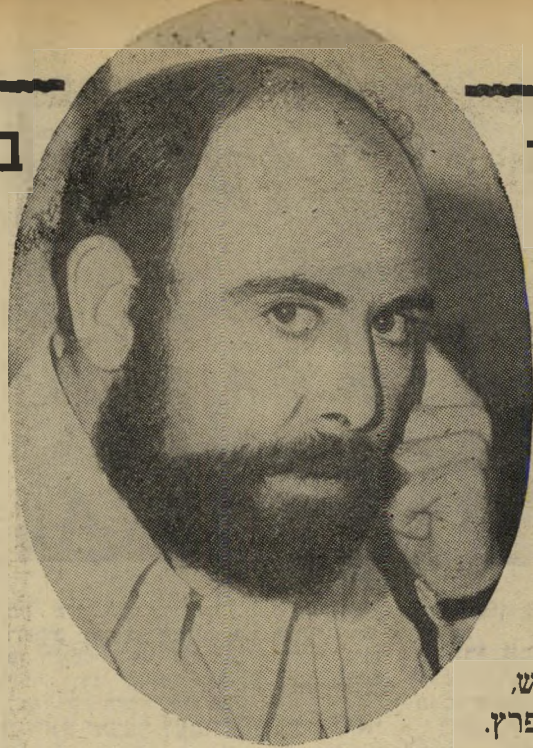

האיש שהנהיג את פועלי נמל אשדוד

אש המרד בערה השבוע בנמל אשדוד. 1200 פועלי הנמל הטעינו פרי-הדר לייצוא. פרקו סחורות-ייבוא אבל בעצלתיים. הסכס-העבודה שלהם עם הנהלת הנמל, שחייב אותם לתפוקה גבוהה יותר, היה בעיניהם נייר. חסר-ערך. "ההנהלה הפרה את ה-הסכם!" קראו. "ההסכם מת!" כאשר נדבקו פועלי נמל חיפה בקדחת הסולידאריות המיקצועית. ניד-מה היה שהמדינה עומדת בפני שיתוק שני נמליה הגדולים. הממשלה עצמה נזעקה לחפש פיתרון. שרים וראשי-ההסתדרות התרוצצו והכריזו הכרזות. בתוך ההמולה התבלטה דמות חדשה: גבר שאיש לא שמע עליו לפני כן מחוץ לתחומיה של אשדוד, ואשר בן-לילה העמיד את המדינה כולה על הראש. באיימו למוטט את כלכלת המדינה. שם האיש: יהושע פרץ.

במרדהמסעיר את הארץ

עד שפקעה סבלנותו של מנהל רשות ה-נמלים. חיים לסקוב, שזה עתה הגג את נצחוננו הגדול על שנים, לא היה מוכן לס-פוג תבוסה באשדוד. הוא קבע מועד, ש-אחריו לא יסבול יותר את סחבת הפועלים. מועד זה הגיע בשבוע שעבר. הנהלת ה-נמל הודיעה לועד הפועלים, כי מאותו יום יחדלו לעבוד לפי הנורמות הארעיות ויעב-רו לשכר יומי. כלומר: פחות כסף בשביל פחות תפוקה.

★ ★ ★

טוראי מוד רביאןרף

פרץ עמד בפרץ. הוא ליכד את חב-רי הועד סביבו, ויחד הם קבעו את תגובתם לאתגר שהציב להם לסקוב. מול המחק של רביהאלוף ניצבה העורמה של טוראי הצנתנים לשעבר. פרץ החליט: אם כבר פחות שכר בשביל פחות תפוקה — אז באמת תהיה תפוקה ירודה.

על הרציפים של אשדוד השתלטה האי-טיות המתוכננת. מחסנים התמלאו תיבות-הדר, משאיות המתינו בתור לפריקה. מיט-ענים הופנו לחיפה. יבואנים ויצואנים זעקו חמס, בעלי אוניות דרשו תוספת-המתנה. אבל על פרץ וחבריו כל זה לא עשה שום רושם. "ההנהלה ביטלה את ההסכם שהיה קיים — ואנחנו רק ממלאים אחרי הוראו-תיה לעבוד עבורה יומית. רוצה לשנות את התנאים — בבקשה: חוזה חדש!"

איומי ההסתדרות, לראות בהם מפירי-מישמעת ולהעמידם לדין-חברים, לא הבהילו אותם. "יש לנו תמיכה בחיפה ובאילת", סיפר פרץ. "אני עצמי יומתי אותה. אנחנו לא פוחדים!"

★ ★ ★

ניצחון והבטחות

הערכתו של פרץ, לגבי כוחם של פועלי הנמל, הוכחה כנכונה. בשלוש לפנות בוקר, כיום שלישי זה, נאלצה גם ההסתדרות להכיר בכוח זה.

אל חדר-הישיבות של הועד הפועל, כי-קומה החמישית של בית ההסתדרות בתל-אביב, נכנסו נציגי הפועלים והועד הפועל. זקנו של פרץ כיסה רק בקושי את הבעת שביעות-הרצון שעל פניו.

ההסכם עליו חתמו הצדדים היה ניצחון-ברור — לפחות בטח המידי — של הפוע-לים. נאמר כי הנהלת הנמל תבטל את כי-טול הנורמות, והפועלים ישובו לעבוד לפי חישובי-השכר שהיו נהוגים עד כה. אשר לקביעת נורמות לעתיד, ישגרו הפועלים שני נציגים למועצת הייצור, וזו צריכה לקבוע תוך שנה את הנורמות החדשות — כנראה תוך התאמתן לאלה הנהוגות בחיפה.

כדי לתדא שהישג זה לא יהיה ארעי, השיגו הפועלים הבטחה נוספת מהועד ה-פועל: שההסתדרות תדון בהקמת איגוד מיק-צועי כלל-ארצי של פועלי שלושת הנמלים. בפעם הבאה תהיה הסולידאריות הבין-נמלית אוטומטית, ללא צורך בהתרוצצותם של מני-היגים מקומיים כמו יהושע פרץ.

מרד אשדוד

טענו: "את הנזק גרמה הנהלת הנמל. אנח-נו רק הגבנו על מה שהיא עשתה."

★ ★ ★

מות סחבת

מה שהנהלה עשתה היה לכחץ את כושרייה, מתוך הנחה כי הפועלים יי-בלו מהפגנת-הכוח ויהיו ילדים טובים. ה-ביעה: הנהגת נורמות של עבודה, לפיהן יחוש שכרם של הפועלים.

בעייה זו מכבידה על תיפעול נמל אש-דוד מאז יומי הראשון. בנמל חיפה הוחתיק נקבעו — בדרכים העקלקלות והמשונות ביותר — נורמות לעבודות השונות. באש-דוד הוחלט להקים מועצת-ייצור, שתקבע את הנורמות בנמל החדש, תוך שיתוף נצי-

פרץ בין הראשונים שהתיישבו בה. הוא הביא איתו את אשתו שושנה, צעירה ירר-שלמית יפהפיה, שהספיקה בינתיים ללדת לו שלוש יפהפיות קטנות: ליליאן בת השש, איריס בת הארבע וטיגלית בת השנה. אילו היו מספיק מסגרים באשדוד, באר-תם ימים של 1961, ייתכן שהשבוע לא היתה הנהלת הנמל צריכה לטפל במרד הפועלים שלה. אבל מכיוון שאז היה דרוש מסגר מעולה בנמל, הוצע לפרץ לעזוב את עברו דתו במיפעל רוגוזין ולעבור לשורות עובדי סולל-בונה, שהקימו את הנמל.

ממסגר למנהל-עבודה, לחבר ועדת-העוב-דים — צעד פרץ לקראת פגישתו עם ה-אתגר הגדול. בדרך הוכיח את כשרונו כי-כמה סיכסוכי-וטוא עם המעביד, הגיע למס-

א לא אצלירה לפתור את כל ה-בעיות, מצהיר יהושע פרץ, "אתלה את עצמי על עמוד השמל!"

הוא משוכנע שזה לא יקרה. הוא גם משוכנע שהוא אינו סתם עסקן מן המניין. יש לו ייעוד. "עלי מוטלת כל האחריות לי-מאבקנו הצודק. ומי שיכול לנהלו — זה אני!"

מי שרק שמע את הקול ברדיו, ציפה לפי-גוש מהדורה תוססת של קובלאן. פרץ (30) דומה יותר למהדורה צעירה של יצחק טבני-קין, הוגה-הדעות של אחדות-העבודה.

הבעל יהושע פרץ מחבק את אש-תו שושנה ואחת מבנותיו. כאשר אינו עסוק, הוא בעל האב למופת.

הוא מאסיבי, עיניו יוקדות בתוך פניו ה-שחומים, המעוטרים זקן שחור עבות ר-מטופח.

השפעת חינוכו הקיבוצי בעין השלושה ובמיוחד ניכרת עליו היטב. "כבר אז, הוא מתוודה בצחוק, הייתי מנהיג. מנהיג של עיזים."

★ ★ ★

מדביק גפרורים

ההושע פרץ עבר דרך ארוכה, מאז אר-תם ימים בהם רעה את עררי הקיבוץ. הנער, שעלה ארצה עם הוריו בגיל עשר ממארוק, הפך צנוחן קרבי, וגם אחרי ש-חיים את שירותו הצבאי חיפש אתגרים חלוציים.

הוא התיישב בדימונה, עבד כמפעיל מחפר במפעלי ים-המלח, עבר משם לכור האטומי

זירת המרד אחד הרציפים של נמל אשדוד, כפי שנראה השבוע, בעיצומה של שביתת ההצטת. מנהל-העבודה מטיח על עבודת המנוף הגדול, הפורק מיטטן מבטן האונייה אל המשאית מימין — אבל הכל לאט, בעצלתיים.

גי הפועלים. עד לקביעה הסופית, עבדו לפי נורמות ארעיות.

לפתע התפוצץ ההסכם. רשות הנמלים רכשה את שנים, ונמל חיפה קיבל מעמד דומה לזה של אשדוד. אבל הנורמות היש-נות מימי שנים נשארו בתוקפן, ואילו כי-אשדוד נמדדו נורמות גבוהות יותר. "לא ייתכן ששני נמלים של רשות הנמלים יעבדו לפי נורמות שונות!" אמרו הפועלים —

קנה כי פועל טוב זקוק להנהגה טובה. ה-הסתדרות, היושבת הרחק מרציפי הטעינה, אינה מסוגלת להגן על הפועלים. בשעות הפנאי בנה הדביק גפרור קטן מגפרורים. הסבלנות בה הדביק גפרור לגפרור אופיינית גם לדרך בה גיבש סביבו את הנהגת הפוע-לים במקום. על כן, כאשר טערו הרוחות בהסתדרות ובממשלה על חוצפתם של ה-סורים הירוקים מאשדוד, התנפצו גלי ה-

האב פרץ, שזה עתה חזר מעבודתו כמזכיר ועד התיפעול בנמל.